

अनतिप्रमथ्यं ऽत. Br. 14, 6, 6, 1. = Brh. Âr. Up. 7, 8, 1. S. u. अति०.

अनतिव्याध्यं (3. अ + अतिव्याध्य von व्यध्य् mit अति) adj. unverwundbar, stichfest: वर्म AV. 9, 2, 16. — Vgl. अतिव्याधिन्, अनाव्याध.

अनत्युष्यं (3. अ + अत्युष्य von वद् mit अति) adj. unaussprechlich: क्षिरपुष्पं परमनत्युष्यं जना विदुः AV. 10, 7, 28.

अनदत् (3. अ + 1. अदत्) adj. nicht essend, nicht verkehrend RV. 3, 1, 6. AV. 6, 50, 2. M. 3, 102.

अनद्धा (3. अ + अद्धा) adv. ungewiss, unsicher, unbestimmt: अनद्धा वै तथ्यदिमोहोक्तानति चतुर्थमस्ति वा न वानद्धा तथ्यदिद्या अशाः ऽत. Br. 1, 2, 1, 12. 4, 2, 1. 6, 2, 33. 2, 3, 1, 25—29. अनद्धेव 3, 1, 4, 10. 2, 1, 40. 5, 3, 4, 26. 6, 2, 2, 20.

अनद्धापुरुषं (3. अ + अद्धापुरुष) m. ein Scheinmann, kein wirklicher Mann: अनद्धापुरुषं पुरुषादिष कृ वा अनद्धापुरुषो यो न देवानवति न पितृन् मनुष्यान् ऽत. Br. 6, 3, 1, 24. 2, 1, 4, 4, 14. अनद्धापुरुषमनीति देवपितृमनुष्यानर्थम् Kârî. Çr. 16, 2, 14. 3, 13. (Mâhîdh. zu VS. 11, 16. 47.). Vgl. das hierher gehörige Beispiel u. अद्धापुरुष.

अनद्य (3. अ + अद्य) 1) adj. nicht zu essen. — 2) m. weisser Senf (गौरसर्षप) Rîgân. im ÇKDr.

अनद्यतन s. u. अद्यतन.

अनधीनक (von 3. अ + अधीन) adj. von Niemand abhängig AK. 2, 10, 9. H. 918.

अनध्यत् (3. अ + अध्यत्) adj. nicht wahrnehmbar RAMÂN. zu AK. im ÇKDr.

अनन (von 2. अन्) n. das Athmen, Leben Nir. 2, 5.

अननुकृत्य und अननुद s. अनानुकृत्य und अनानुद.

अनन्तं (3. अ + अन्त) = नात् Vor. 6, 9. 1) adj. f. या unendlich (nach Ausdehnung, Zahl, Dauer, innerer Kraft u. s. w.) AK. 3, 4, 84. Trik. 3, 3, 144. H. an. 3, 240. MED. t. 81. von Wegen RV. 1, 113, 3. 5, 47, 2. Tiefen 7, 104, 17. Geschossen 1, 121, 9. u. s. w. अनन्ते अन्तरुमनि 1, 130, 3. अनन्तं पुष्पमुदियति भानुना 10, 73, 3. 6, 61, 8. AV. 10, 8, 12. Brh. Âr. Up. 1, 3, 13. Taitt. Up. 2, 1. अग्निक्वत्रम् ऽत. Br. 2, 3, 4, 13. दिशः Brh. Âr. Up. 4, 1, 5. आत्मा ऽवर्तय. Up. 1, 9. यद्यददाति विधिवत् — तत्तत्पितृणां भवति परत्रानन्तमन्यम् M. 3, 275. अन्नसमन्तं सुखम् 4, 149. दानम् 7, 85. PÂÑKÂT. II, 76. अनन्तरत्नसंपूर्ण R. 5, 12, 38. अनन्तकीर्ति RAGH. 2, 64. PÂÑKÂT. Pr. 10. — 2) m. a) ein Beiname Vishnu's oder Kṛṣṇa's Trik. 1, 1, 28. 3, 3, 144. H. an. 3, 240. MED. t. 81. Vor. 5, 21. नास्यान्तमधिगच्छति तेनानन्त इति श्रुतिः HARIY. 12320. — b) ein Beiname Baladeva's, des ältern Bruders von Kṛṣṇa, H. 224. — c) ein Beiname Rudra's Ind. St. I, 385. Çiva's, Çiv. — d) Çesha, der König der Nâga's, AK. 1, 2, 1, 5. Trik. 1, 2, 6. 3, 3, 144. H. 1307. an. 3, 240. MED. t. 81. अनन्तश्चास्मि नागानाम् BHAG. 10, 29. MBh. 1, 1387. R. 4, 40, 53. VP. 203. — e) Vāsuki, ein anderer König der Schlangen, ÇABDÂRN. im ÇKDr. — f) Name eines der Viçvedeva's HARIY. 11342. — g) Name des 14ten Arhant's der gegenwärtigen Avasarpinî H. 29. an. 3, 240; vgl. अनन्तजित् und अनन्ततीर्थकृत्. — h) ein häufig vorkommender Mannsname LIA. I, Anh. XXVII, N. 4. Z. d. d. m. G. II, 341, No. 184. Verz. d. B. H. — i) Name einer Pflanze, Vîtex Negundo (सिन्दुवार), Rîgân. im ÇKDr. — k) mystische Bezeichnung des Buchstabens आ Ind. St.

II, 316. — 3) f. ०त्ता. a) Erde AK. 2, 1, 2. H. 936. an. 3, 240. MED. t. 82. — b) Çiva's Gemahlin Pârvatî H. Ç. 52. an. 3, 241. MED. t. 82. — c) N. einer buddhistischen Göttin (तारा) Trik. 1, 1, 18. — d) Gānamegāja's Frau LIA. I, Anh. XIX. — e) N. verschiedener Pflanzen: α) = शारिवा AK. 2, 4, 2, 30. H. an. 3, 241. MED. t. 81. Hemidesmus indicus R. Br. (Periploca indica Willd., Asclepias Pseudosarsa Roxb.) ein Schlingstrauch, dessen Wurzeln medicinisch viel gebraucht werden. Er führt in Bengalen noch jetzt diesen Namen. AINSLIE, Mat. ind. I, 381. Suçr. 1, 59, 11. 132, 2. 2, 78, 18. 416, 19. u. s. w.; s. उत्पलशारिवा. Nach WILS.: Echites frutescens. — β) eine Staude, Alhagi Mawrorum Tournef. AK. 2, 4, 2, 10. H. an. 3, 240. MED. t. 82. Rîgân. im ÇKDr. Sie heisst so, weil sie auch in der heissen Jahreszeit nicht abstirbt, sondern Blätter und Blüten treibt, während alle kleineren Pflanzen verdorren. S. यवास्. — γ) ein Gras, Agrostis linearis L. AK. 2, 4, 5, 24. Trik. 3, 3, 144. H. 1192. an. 3, 241. MED. t. 81. Rîgân. im ÇKDr. S. हर्वा. — δ) ein Baum, Terminalia citrina Roxb. (पथ्या), MED. t. 82. S. क्रीतकी. — ε) ein Baum, Emblica officinalis Gaert., MED. t. 82. S. आमलकी. — ζ) ein Schlingstrauch, Cocculus cordifolius DC. Trik. 3, 3, 144. H. an. 3, 240. MED. t. 82. S. गुडचो. — η) = अग्निमन्थ Premna sptnosa (longifolia?) Rîgân. im ÇKDr. — θ) = कणा Piper longum MED. t. 82. — ι) = लाङ्गली H. an. 3, 241. — κ) = विशल्या eine noch nicht näher bestimmte Gemüsepflanze AK. 2, 4, 5, 2. H. an. 3, 241. MED. t. 82. — 4) n. a) Luft, Atmosphäre, Himmelsraum AK. 1, 1, 2, 1. Trik. 3, 3, 144. H. 163. an. 3, 240. MED. t. 82. — b) Talk (अधक) Rîgân. im ÇKDr.

अनन्तक (von अनन्त) adj. unendlich: पुत्रपौत्रम् M. 3, 200. पुद्गलात्मादि H. 875. शाकः R. 2, 20, 38. 53, 21. दुःखम् MBh. 7, 18.

अनन्तकर (अनन्त + कर) adj. unendlich machend, in unendlichem Maasse vergrößernd P. 3, 2, 21. तं दृष्ट्वा च मरुतेनास्तेनोऽनन्तकरं कपिः R. 5, 20, 26.

अनन्तग (अनन्त + ग) adj. in's Unendliche fortgehend P. 3, 2, 48.

अनन्तचारित्र (अनन्त + चारित्र) m. N. pr. eines Bodhisattva BURN. Lot. de la b. I. 182.

अनन्तजित् (अनन्त + जित्) m. N. des 14ten Arhant's der gegenwärtigen Avasarpinî H. 29. — Vgl. अनन्त 2, g. und अनन्ततीर्थकृत्.

अनन्तता (von अनन्त) f. Unendlichkeit ऽत. Br. 14, 6, 10, 12. = Brh. Âr. Up. 4, 1, 5.

अनन्ततीर्थ (अनन्त + तीर्थ) m. N. pr. eines Autors COLEBR. Misc. Ess. I, 334.

अनन्ततीर्थकृत् (अनन्त + तीर्थकृत्) m. = अनन्तजित् H. 27.

अनन्ततीया (अनन्त + तीया) f. der, Vishnu geheiligte, 3te Tag in der lichten Hälfte des Monats Bhâdra (?): अनन्ततीयाव्रत heisst der 24ste Adhijâja im BHAVISHJOTTARAPURÂNÂ Verz. d. B. H. No. 468. — Vgl. अनन्तव्रत.

अनन्तदृष्टि (अनन्त + दृष्टि) m. ein Beiname Çiva's, Çiv.

अनन्तदेव (अनन्त + देव) m. ein Mannsname Ind. St. I, 466. Verz. d. B. H. No. 1033. 1086. 1313.

अनन्तनेमि (अनन्त + नेमि) m. N. pr. eines Königs von Mâlava, eines Zeitgenossen Çâkjamuni's, As. Res. XX, 89. 300.